

‘De vele eisen en wensen belemmeren de woningbouw’

In gesprek met SGP-‘woonwethouders’ Arjan Meerkerk en Nees van Wolfswinkel

Auteur: Jan Schippers, directeur WI-SGP

Voor veel mensen is het niet makkelijk om in deze tijd van dure huizen een geschikte woning te vinden. Wat kunnen gemeentebestuurders doen om hen een handje te helpen? En welke problemen zitten in de weg om aan de vraag naar woonruimte te kunnen voldoen? We spreken met Nees van Wolfswinkel uit Neder-Betuwe, een doorgewinterde bestuurder uit het oosten des lands. En met Arjan Meerkerk uit Hardinxveld-Giessendam, een ‘woonwethouder’ uit het westen van het land. Allebei hebben ze veel verstand van zaken én een groot hart voor mensen.

In Kesteren, een dorp dat behoort tot de gemeente Neder-Betuwe, worden heel wat woningen gebouwd. Zijn daar minder problemen op de woningmarkt?

Nees: ‘In tegenstelling tot heel veel andere gemeenten, zijn we hier in het Rivierengebied een soort van enclave. Er wonen hier veel jonge gezinnen en opgroeiende jongeren. Dat betekent dat de vraag naar starterswoningen enorm groot is. Het is niet makkelijk om daaraan te kunnen voldoen. We worden belemmerd door een aantal zaken die vooral met landelijke maatregelen opgelost moeten worden. Dan heb ik het niet alleen over netcongestie, maar ook over spuitzonering en de stikstofproblematiek. Op basis van de vastgestelde bestemmingsplannen kunnen we rond de 800 woningen in de gemeente laten bouwen.’

Kan uw gemeente daarmee aan de vraag naar woningen voldoen? Want als de vraag veel groter is, dan blijft het aanbod toch krap.

Nees: ‘Het is niet verstandig om te snel veel woningen bij te bouwen. Ons beleidsdoel is dat we vooral bouwen om de interne bevolkingsgroei op te vangen. Van belang is daarvoor dat je de juiste keuzes maakt en in een rustig tempo bijbouwt.’

We gaan naar de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Hoe is het daar gesteld met de woningmarkt?

Arjan: ‘Ook bij ons worden er op dit moment ook veel woningen bijgebouwd. Vorig jaar zijn er 130 woningen aan de bestaande woningvoorraad toegevoegd (een groei van 1,7% bij een landelijk gemiddelde van 0,9%). Maar nog steeds is er sprake van een achterstand ten opzichte van de woonbehoefte van binnen de gemeente. Ook in de regio blijft de realisatie van woningen flink achter. Dan denk ik aan Sliedrecht, Papendrecht, Alblasserdam en Molenlanden. Qua karakter en identiteit verschillen die gemeenten niet eens zo heel veel van Hardinxveld-Giessendam. Voor onze gemeente is de woonbehoefte voor de komende tien jaar gepeild op 720 woningen. Zo’n aantal biedt houvast voor het beleid. Maar ja, als ik op de kaart ga kijken waar je die woningen kunt laten bouwen, dan wordt het wel een stuk lastiger.’

Van een expert hoorde ik onlangs dat onze woonwensen zo snel toenemen, dat daar niet tegenop valt te bouwen...

Nees: 'Weet je wat vooral het probleem is? Wij lopen tegen belemmeringen aan die door de rijksoverheid opgelost moeten worden. In mijn gemeente zie ik een trek vanaf de Veluwe. Door het stikstofplafond wordt daar veel te weinig gebouwd en zie je mensen deze kant opkomen.'

Dat is de ene kant van het verhaal. De andere kant is dat we als overheid ambities aan het stapelen zijn. Neem bijvoorbeeld het woningbouwplan in Dodewaard. Dat is een dorp van 4500 inwoners waar de afgelopen twintig jaar praktisch geen woning is bijgebouwd. Vorig jaar zijn daar 81 woningen opgeleverd en binnenkort gaat een plan naar de gemeenteraad voor nog eens 190 woningen. Voor zo'n dorp een enorm aantal. Maar we stellen als gemeente hoge eisen: er moet voldoende parkeergelegenheid zijn; groenvoorzieningen en speelplekken; de woningen moeten duurzaam zijn; voldoende sociale huurwoningen is ook belangrijk. Die stapeling van eisen maakt het lastig om de exploitatie rond te krijgen. De gesprekken daarover met projectontwikkelaars zijn niet makkelijk. Want die willen graag meer woningen per hectare. En wij willen graag dat het betaalbaar blijft.'

Is bouwen, bouwen, bouwen de oplossing van huidige krapte op de woningmarkt?

Arjan: 'Nee, dat is te simpel gedacht. Want dan krijg je projectontwikkelaars die zich bij de gemeente melden, zo van: wij hebben grond, wij willen hier zo en zoveel woningen bouwen. Maar met alleen woningen bouwen kom je er niet. Dan vergeten we dat er ook voorzieningen nodig zijn, zoals scholen, huisartsenzorg, een supermarkt en zo meer. Daarom ben ik niet zo optimistisch over de gedachte dat we al deze behoeften binnen de huidige omvang van dorpen en steden kunnen realiseren.'

Kijk, het splitsen en optoppen van woningen, het verbouwen van kantoren tot woningen en meer van dat soort maatregelen helpt allemaal wel. Maar wil je echt meters maken, dan moet je je als bestuurder focussen op kansrijke plannen.'

Zijn er vooral gezinswoningen nodig of ook andere typen?

Arjan: 'Volgens mij is het belangrijk dat we gemixt bouwen, daarmee voorkom je een eenzijdige uitbreiding van de woningvoorraad. Per wijk en als het kan ook per buurt. Bij een divers woningaanbod, komt er ook een diversiteit aan mensen te wonen die elkaar ontmoeten. Want we bouwen niet alleen woningen, maar tegelijk dragen we bij aan de vorming van gemeenschappen van mensen die in een buurt of wijk wonen. Daarom is het belangrijk om ook te denken aan de voorzieningen die mensen in hun woonomgeving nodig hebben.'

Nees: 'Daar ben ik het helemaal mee eens, Arjan. Ik had laatst iemand die zei dat het allemaal veel simpeler kon. "Koop een weiland, zet daar 100 starterswoningen neer en klaar is kees." Maar als je dat gaat doen, dan ben je denk ik bezig om de getto's van de toekomst te maken. En dat moet je niet willen. Wat ik nog wil benadrukken is dat je in een woonbuurt vooral ook leeftijden door elkaar mengt. Jongeren en ouderen. We hebben elkaar immers nodig.'

Dat lijkt mij een goed aandachtspunt voor het lokale SGP-verkiezingsprogramma. Als het gaat over het thema wonen, zijn er dan meer zaken waarvoor de SGP zich moet inzetten?

Nees: 'In Neder-Betuwe is levensloopbestendig bouwen belangrijk. Ik spreek veel mensen die een woning zoeken waarin ze ook als ze ouder worden kunnen blijven wonen. Met de ouderdom komen immers vaak de gebreken. Een tijdje terug zat ik met een projectontwikkelaar aan tafel. Die gaat op mijn verzoek zijn plan een beetje aanpassen. Wat twee onder één kap huizen worden verruild voor levensloopbestendige woningen. Het grote voordeel daarvan is, dat je dan ook meer doorstroom krijgt. Want vooral op dat punt zit de woningmarkt vast. Er zijn oudere

echtparen waarvan de kinderen al lang het nest uitgevlogen zijn, maar die nog steeds in een huis met vier of vijf slaapkamers wonen. Ze zouden best naar een ander huis willen dat hen beter past, maar dat is gewoonweg niet voorhanden. Als hun grote woning vrij komt, gaat er weer een ander gezin uit hun starterswoning. Zo krijg je de woningmarkt weer van het slot af.'

Arjan: 'Met dit pleidooi van Nees ben ik het helemaal eens. Wonen is een belangrijk onderwerp voor de SGP. In onze gemeente zijn we daarom op dit moment bezig met een woon-zorganalyse. Zo'n onderzoek levert ook weer kennis op: aan welke soorten woningen is behoefte? Ook krijg je zo meer inzicht in de samenhang tussen wonen en zorg. Dat gaat niet alleen over ouderen. Er zijn ook jongeren die begeleid zelfstandig wonen. Zulke woonvoorzieningen moet je niet alleen in de grotere steden hebben, maar ook in de dorpen. Vaak zijn die dan wat kleinschaliger. Ik vind dat mooie initiatieven die we als SGP van harte zouden moeten ondersteunen.'

Heb je als gemeente mogelijkheden om te zorgen dat uitbreiding van de woningvoorraad vooral ten goede komt aan de eigen bevolking van de gemeente?

Arjan: 'Daarvoor hebben we als gemeente gelukkig meer instrumenten gekregen. Minister Hugo de Jonge heeft daar werk van gemaakt, zodat je als gemeente meer woningen kunt toewijzen aan een doelgroep of aan lokale inwoners. De SGP-fractie heeft hiervoor een motie in de gemeenteraad ingediend die ook werd aangenomen. Met projectontwikkelaars maken we afspraken om deze wens van de gemeenteraad te realiseren.'

Nees: 'Dat lijkt me heel verstandig. Bij koopwoningen die door lokale aannemers worden gebouwd speelt dat probleem niet, want die worden door de inwoners platgebeld. Maar een bouwbedrijf van buiten de gemeente raad ik altijd aan om eerst in de lokale kranten te adverteren alvorens de woningen op Funda aan te bieden. Op die manier kun je ook een beetje sturen.'

Arjan: 'Hier in Hardinxveld Giessendam hebben we ook bouwlustige ondernemers, waarmee ik elk kwartaal een bouwberaad heb. Dan merk ik dat zij graag woningen bouwen voor de doelgroep die past bij het karakter en de identiteit van de gemeente. Wanneer je als bestuur oog hebt voor voldoende goede voorzieningen en faciliteiten, zijn er genoeg mensen die in Hardinxveld willen blijven wonen, vanwege het aantrekkelijke winkelaanbod, de goede scholen, het bloeiende verenigingsleven en de kerken.'

Artikel 22 uit de Grondwet luidt: 'Bevordering van voldoende woongelegenheid is voorwerp van zorg van de overheid.' Hoe gaat u als SGP-wethouder hiermee om?

Arjan: 'Voor mij persoonlijk zit hier een belangrijke drive. Want ik hoor de verhalen van jonge stellen die alles bij elkaar schrapen om op een woning te bieden en dan nog ernaast grijpen. Ook zijn er jongeren die nog steeds bij hun ouders inwonen, terwijl ze al langer de wens koesteren om zelfstandig te wonen. Maar steeds weer lukt het niet om dat financieel rond te krijgen. Hier ligt echt een opgave waar ik mij graag voor inzet. We kunnen dit niet aan de markt overlaten. Vanuit ruimtelijk en sociaal oogpunt heeft de overheid een regierol. Daarvoor sta ik elke ochtend weer graag op.'

Nees: 'Die mening deel ik van harte. Kort geleden heb ik een huwelijk voltrokken en het jonge echtpaar ging op zolder wonen bij een van hun ouders. Omdat er geen woning te verkrijgen is. Ja, dat vind ik eigenlijk heel triest. Inderdaad moet de overheid de regie voeren over de ruimtelijke inrichting. Het gaat erom dat we de voorwaarden scheppen, dus faciliterend bezig zijn, zodat

projectontwikkelaars en aannemers ook echt aan de bak kunnen. Helaas worden we daarin stevig belemmerd door allerlei externe factoren.'

U noemde dit al eerder. Om welke belemmeringen gaat het concreet?

Nees: 'Hier in de Betuwe is veel fruitteelt en boomkwekerij. Daardoor heb je bij bouwplannen te maken met spuitzones. Woningen moeten op minimaal 50 meter afstand staan van het areaal waar gewassen groeien. In 2018 werd ik wethouder. Het bouwplan Broedershof met 51 woningen in Echteld ging toen in procedure. Dat is het allereerste plan in Nederland wat bij de Raad van State gesneuveld is door de 50-meter spuitzone. Inmiddels is dat op veel meer plekken in het land gebeurd. In maart 2023 was minister Hugo de Jonge in Zutphen voor het tekenen van de nationale woondeal. Met andere wethouders heb ik toen aandacht gevraagd voor dit probleem. Pas in december 2023 kreeg ik een telefoontje van het ministerie. Of ik het dossier Broedershof wilde opsturen.'

En daarna?

Nees: 'Het is nog steeds ademloos stil gebleven. Inmiddels zijn er allerlei onderzoeken gedaan door de Universiteit Wageningen, waarbij ze hebben vastgesteld dat je met zogenoemde drifthaggen het probleem grotendeels kunt oplossen. Ook zijn veel telers van chemische naar biologische gewasbeschermingsmiddelen overgestapt. Den Haag moet met een oplossing komen. Meer gemeenten in de Betuwe, maar ook in Noord-Holland en Zeeland ondervinden bij hun bouwplannen hinder van deze regelgeving.'

We gaan naar Hardinxveld-Giessendam. Spelen er stroomafwaarts andere belemmeringen?

Arjan: 'Ik denk aan de Europese richtlijnen, die Nederland heeft omgezet in zeer strikte flora- en faunawetgeving. Daarnaast is er veel onzekerheid door de stikstofmaatregelen en de netcongestie. Daarbij komt de vraag voor bouwondernemers of nieuwe projecten nog wel rendabel zijn. Ik zie het als een stapeling van factoren waardoor de woningbouw klem zit. Voor mij als wethouder is het een zoektocht om deze patstelling te doorbreken. Als gemeentebestuur heb je echter te weinig bevoegdheden. Daarom is goede samenwerking met nationale en provinciale overheden noodzakelijk. Wat betreft de netcongestie kun je lokaal met energiecoöperaties wel oplossingen realiseren. Dus denk niet dat wij hier bij de pakken neerzitten en alleen maar wachten tot 'Den Haag' iets doet.'

Werkt de eis dat 30% van de woningen tot de sociale huursector moet behoren in de praktijk ook belemmerend?

Nees: 'Die eis van 30% sociale huur, daar sta ik met wat dubbele gevoelens tegenover. Ik begrijp het aan de ene kant wel. Maar als ik kijk naar de praktijk, dan zie ik vooral mensen die tussen wal en schip vallen. Zij hebben een te hoog inkomen voor een sociale huurwoning. En ze verdienen te weinig om een huis te kunnen kopen. Met een midden-huurwoning in de vrije sector zouden die mensen juist geholpen zijn. Daarbij komt dat in onze gemeente veel starters het liefst een huis kopen. Dus vanwege de wettelijke eisen bouw je ook midden-huurwoningen, bijvoorbeeld in Dodewaard. Maar dan zie ik vervolgens ook mensen uit Nijmegen en Arnhem die woningen betrekken, terwijl er voor de eigen inwoners onvoldoende goedkope koopwoningen beschikbaar komen.'

Arjan: 'Dit dubbele gevoel herken ik wel. Het belang van voldoende lokale koopwoningen voor starters en gezinnen onderschrijf ik. Tegelijk moet je waken voor onevenwichtigheid. In mijn

gemeente werden de laatste twaalf jaar geen nieuwe sociale huurwoningen toegevoegd. Er werd vooral gebouwd voor de wat grotere portemonnee. Daarmee werd doorstroming in de woningmarkt beoogd. Maar daardoor hebben we nu het probleem dat een vrij ruime sociale huurwoning soms naar een statushouder gaat die dat huis in z'n eentje bewoont. Er zijn genoeg gezinnen voor zo'n woning. De huidige regels zitten ons daarbij in de weg. Dat kun je de wetgever verwijten, maar ik vind dat je als bestuurder ook in de spiegel moet kijken. Wat hier niet goed ging, is dat er geen nieuwe sociale huurwoningen zijn gerealiseerd. Daardoor neemt nu de druk vanuit mensen met een sociaaleconomische achterstandspositie op de bestaande huurvoorraad enorm toe, ook als gevolg van de taakstelling die we voor statushouders hebben. SGP'ers mogen dan een voorkeur hebben voor een koopwoning, er zijn ook genoeg SGP'ers die naar tevredenheid een sociale huurwoning bewonen.'

Het kabinet heeft in de Voorjaarsnota staan dat woningcorporaties de huren moeten bevrozen. Pakt deze maatregel ook echt sociaal uit?

Arjan: 'Dat betwijfel ik. Er komt in elk geval een hoop onzekerheid bij, want corporaties kunnen door een lagere huur minder woningen bouwen. Dus de bestaande huurders help je er een beetje mee, maar de mensen zonder woning laat je nóg langer op straat staan.'

De woningcorporaties zijn in de jaren '90 'op afstand geplaatst' van de overheid. Hoe is de praktijk nu?

Nees: 'Gelukkig heb ik nauw contact met de wooncorporatie Thius waarmee we samenwerken. Elk kwartaal zit ik om tafel met de directie. Bij alle plannen worden ze meegenomen. Want elke projectontwikkelaar zal toch die 30% sociale huur moeten bouwen. Het grootste probleem waar de woningcorporaties op dit moment mee zitten, is het financiële perspectief op lange termijn. Dat komt mede door de bevrozing van de huren en door de vennootschapsbelasting die ze moeten betalen. Tot 2030 zal het nog wel gaan, maar daarna wordt het moeilijk, zo krijg ik van de corporaties te horen.'

Arjan: 'In de gemeente Hardinxveld-Giessendam is de corporatie Fien Wonen actief. Daarmee heb ik een prima verstandhouding. Recent zijn er prestatieafspraken gemaakt. We hebben afgesproken dat een fors aantal sociale huurwoningen willen gaan toevoegen in de komende tien jaar. De provincie Zuid-Holland monitort heel strak op de norm van minimaal 30% sociale huurwoningen.'

Verder speelt het solidariteitsfonds een rol. Wanneer vermogen van corporaties niet ingezet wordt moet dat worden overgeheveld naar een fonds waarvan andere corporaties gebruik kunnen maken. Dat is zeg maar een stok achter de deur.'

Nees: 'Met de wooncorporatie kijken we overigens niet alleen naar nieuwbouw. Ook bestaande woningen hebben onderhoud nodig. Bij een renovatie worden bestaande woningen soms verbouwd tot appartementen. Van hoekwoningen kunnen duplo-woningen worden gemaakt. Samen met onze stedenbouwkundige bespreek je dit soort plannen. Door creatief met de bestaande woningvoorraad om te gaan, kun je met gerichte ingrepen een flink aantal kleinere woningen toevoegen. Mijn ervaring is dat de wooncorporatie daarin heel goed met ons meedenkt.'

Hoe ervaren jullie de rol van de provincie? Dan hebben we het over Zuid-Holland en Gelderland.

Nees: 'Voorheen kregen we een soort dictaat vanuit 'Arnhem' en zat je als gemeente vast aan een contingent. Ik weet nog: in 2018 mochten we 890 woningen bouwen. Dat gaat nu heel anders. Onlangs hebben we een woondeal met de provincie gesloten als acht gemeenten in het rivierengebied, van Zaltbommel tot Neder-Betuwe. Tot 2032 kunnen we in onze gemeente 1400 woningen laten bouwen. Daarvan zitten er 800 in een vastgesteld bestemmingsplan. En er zitten nog een aantal plannen in de pijplijn, dus ik denk dat we het aantal wel gaan realiseren.'

Arjan: 'Nou, daar zijn we in Zuid Holland wel een beetje jaloers op, Nees. In het Groene Hart mag praktisch niets bijgebouwd worden, op twee locaties na, Sliedrecht-Noord en Gnephhoek in Alphen aan den Rijn. Voor elke andere buitenstedelijke ontwikkeling is een ingewikkelde procedure nodig en het is maar de vraag of die dan wordt toegekend. Een straatje erbij mag overigens wel, maar dat is het dan. Overigens kan zo'n kleinschalig project voor een kleine dorpskern veel goeds betekenen voor de vitaliteit. Dus dat onderschat ik niet.'

Maar om aan de huidige vraag naar woningen te kunnen voldoen is meer nodig. Zo hebben we in Hardinxveld een woningbouwlocatie in 't Oog (tussen Betuweroute en MerwedelingeLijn) waar in de eerste fase 170 woningen komen. We zijn nu met de provincie in gesprek over uitbreiding van deze locatie voor vervolgfases met kansen vanwege de twee naastgelegen stations. Dat zijn geen gemakkelijke gesprekken omdat de provincie zuinig is op het Groene Hart. Nu vind ik ook dat we zuinig moeten zijn op de onbebouwde ruimte, begrijp me goed, maar op termijn hebben we wel minimaal 1500 woningen nodig en dat lukt echt niet binnen de huidige grenzen van bebouwde kom.'

Hoe zit het met de leefbaarheid van de kleine dorpen in Neder-Betuwe?

Nees: 'Wij hebben een dorp IJzendoorn van 1100 inwoners, waar de laatste school twee jaar terug werd gesloten. Je ziet zo'n dorp langzaam maar zeker vergrijzen en datzelfde geldt voor Echteld, met ongeveer 1000 inwoners. Daar gaan we nu 41 woningen bouwen, wat best veel is voor zo'n dorp. Het gemeentebestuur ziet in dat er ook in die kleine dorpen echt wel wat moet gaan gebeuren. Mensen worden ouder, dus ook wat minder mobiel. Dan zijn er andere voorzieningen nodig om er te kunnen blijven wonen.'

Hoe verloopt de regionale samenwerking als het gaat om woningen en inrichting van de ruimte?

Nees: 'Iedere maand is er regionaal overleg tussen de wethouders ruimtelijke ordening en wonen van de acht gemeenten in het rivierengebied. Dan bespreken we alle zaken rondom ruimte en wonen. Daarvoor hebben we een gezamenlijke visie opgesteld. En als je kijkt naar alle ambities, dan hebben we misschien wel twee keer de oppervlakte van het Rivierengebied nodig. Dus we zullen keuzes moeten maken, in goed overleg, ook met het provinciaal bestuur.'

Arjan: 'In de regio Drechtsteden is er ook sprake van een nauwe samenwerking tussen de betrokken gemeenten. We maken afspraken over de regionale programmering, zodat we gezamenlijk voldoen aan doelstellingen zoals 30% sociale huur en afstemming op de woonbehoefte. Sommige gemeenten hebben meer sociale huurwoningen dan andere. In regionaal verband kun je dat verevenen.'

Daarnaast heb je gesprekken over de locatie van grote ruimtevragers, zoals bijvoorbeeld bedrijventerreinen, energievoorzieningen en drinkwaterwinning. Het is wel zo verstandig om zulke aanvragen in regionaal verband te bespreken. Maar denk ook aan voorzieningen als een zwembad, die hebben niet alleen een lokale functie.'

In het land hoor ik vaak dat de stikstofregels nogal knellend zijn...

Nees: 'In onze gemeente zijn er 42 intensieve veehouderijen. De meeste daarvan houden pluimvee. Daardoor speelt de stikstofproblematiek in Nederbetuwe veel minder dan in andere gemeenten, zoals bijvoorbeeld Winterswijk in de Achterhoek, met een ligging tegen een groot Natura 2000-gebied. Maar ook Wageningen, Ede, Renkum, Barneveld en Ede. In al die gemeenten komen bouwprojecten in de knel omdat de stikstofproblematiek eerst opgelost moet worden. Maar daarvoor is 'Den Haag' aan zet.'

Dan is er nog de Kamerbrief 'Water en Bodem Sturend', die aangeeft dat bij de keuze van woningbouwlocaties meer gelet moet worden op de waterhuishouding en de bodemsoort.

Nees: 'Als we volgens deze beleidsbrief moeten gaan werken, dan hebben we in het rivierengebied een probleem. En Arjan in zijn gemeente ook, denk ik.'

Arjan: 'Dat klopt. Maar het is ook de vraag hoe je dit invult. In samenwerking met het waterschap en kunnen we tot goede afspraken komen. Maar inderdaad, het is een extra opgave die bovenop de stapel eisen komt. Hierbij kan de provincie of het rijk de regierol naar zich toetrekken om te bezien welke plekken geschikt zijn voor woningbouw of om knopen door te hakken wanneer gemeenten er onderling niet uitkomen. Maar je kunt het ook positiever bekijken, want het rijk kan op basis van deze beleidsbrief bijvoorbeeld bijdragen om de extra investeringen te financieren die nodig zijn om toch de woningaantallen te halen die nodig zijn.'

Jullie hebben het hoofdstuk 'Ruimte om te wonen' uit het SGP-raamwerkprogramma voor de lokale verkiezingen gelezen. Wat viel jullie daarin op?

Nees: 'Wat mij heel positief stemde, is de aandacht voor de netcongestie. Dat probleem mogen we niet onderschatten. Het vraagt om een landelijke oplossing, maar als gemeente kun je ook wat doen. Lokale ondernemers kunnen hun energiegebruik door de dag heen op elkaar afstemmen, wat het elektriciteitsnet ontlast. Met Tennet voeren we gesprekken over uitbreiding van de twee onderstations en een bovenstation in onze gemeente.'

Wat mij ook aanspreekt, is de passage over huisvesting van arbeidsmigranten. In regionaal verband hebben we een convenant gesloten met de uitzendbureaus over huisvesting. Daarnaast ben ik voorzitter van de landelijke werkgroep van *Greenport*-gemeenten die zich richt op deze problematiek. De komende jaren moeten we hierin echt stappen zetten. Arbeidsmigranten hebben naast goede huisvesting ook goede zorg nodig. Daarbij kan verblijfsregistratie helpen. Goed dat deze suggestie in het raamwerkprogramma staat. Op 25 juni krijg ik Van Hijum, de minister van Sociale Zaken op bezoek. Ik zie ernaar uit om met hem over dit onderwerp in gesprek te gaan en tot concrete afspraken te komen.'

Wat minder blij werd ik van het idee dat huizen op vakantieparken voor permanente bewoning in aanmerking kunnen komen. Dat wringt met het recreatieve doel. Voor onze lokale economie vormt recreatie een belangrijke bron van inkomsten. Daarnaast geven vakantieparken in het kader van ondermijning nogal eens problemen. Iemand die daar een actieve rol in vervult, is burgemeester Lambooy van Putten.² Wellicht kan hij wat toelichting op deze zaak geven.'

Arjan, wat is jouw reactie op het hoofdstuk 'ruimte om te wonen'?

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/11/25/water-en-bodem-sturend>

² Zie ook de column van Henk Lambooy in Zicht nr 1-2020.

Arjan: 'Wat mij positief verrast, is de aandacht voor cultureel erfgoed. Daar ben ik zelf de laatste tijd ook de waarde meer van gaan onderkennen. In Hardinxveld hebben we het voormalig verenigingsgebouw van Scheepswerf De Merwede in 2024 aangewezen als gemeentelijk monument. Zo'n iconisch gebouw herinnert aan de historie van de scheepsbouw in onze gemeente. Onze maritieme gezant Kees van der Staaij hield onlangs een lezing in onze regio. Hij zei dat de scheepsbouw in het DNA van de regio Drechtsteden zit en dat dit ook wel altijd zo zal blijven. Weliswaar heeft de scheepsbouwsector hier een andere oriëntatie dan vroeger, maar als het gaat om innovatie behoren onze werven tot de wereldtop. Mooi dat we daarbij oog houden voor het verleden.'

Nees: 'Onlangs hebben we ons beleid voor mantelzorgwoningen aangepast. Tot voor kort was maximaal 150 m² bijgebouwen vergunning-vrij. Maar ja, als je al een flinke schuur op je perceel hebt staan, kan er geen mantelzorgwoning meer bij. Daarom hebben we als College van B&W de gemeentelijke verordening nu aangepast zodat de nieuwe norm is dat maximaal de helft van de kavel bebouwd mag worden. Dit geeft veel gezinnen de benodigde extra lucht.'

OVER ARJAN MEERKERK

Arjan Meerkerk (1982) is geboren en getogen in Buitendams, een dijklint in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. Arjan is getrouwd met Marlies en ze wonen in Boven-Hardinxveld.

Arjan werkte enige tijd op het SGP-partijbureau als jongerenwerker en daarna negen jaar als geschiedenisleraar op de Gomarus scholengemeenschap in Gorinchem. De lerarenopleiding voor geschiedenis volgde hij op de Driestar Hogeschool in Gouda. Daarna voltooide hij in 2011 de studie bestuurskunde aan de Erasmusuniversiteit in Rotterdam. Vanaf 2012 tot 2022 was hij onderwijsadviseur bij Driestar Educatief in Gouda. Hij was onder meer betrokken bij de ontwikkeling van een geschiedismethode voor het voortgezet onderwijs.

Vanaf 2006 tot 2022 was hij lid van de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam. Vanaf 2022 is hij wethouder van deze gemeente. De portefeuille wonen behartigt hij sinds januari 2024.

Waarom SGP?

Arjan: 'Over de SGP zei Van der Vlies ooit dat dit de minst slechte partij is. Dat heb ik altijd onthouden. Het is een deemoedige uitspraak van hem. Maar er zat ook wel een diepe waarheid in, want hij bedoelde natuurlijk dat de SGP probeert dicht bij Gods Woord te blijven. Als wethouder heb ik een voorbeeldfunctie voor de samenleving. Ik hoop dat mensen aan mijn manier van besturen zien dat ik leef bij het licht van het Woord en de geboden van de Heere.'

Wat trekt je aan in het wethouderschap? Wat vind je mooi? En zijn er ook lastige kanten?

Arjan: 'Het mooiste vind ik wel dat je meewerkt aan het uitzetten van de grote lijnen, dat je ontwikkelingen in samenhang beziet en zo voor de toekomst betekenisvol werk kunt doen voor de inwoners en ondernemers van je gemeente.'

Het lastigste is dat je verantwoordelijk bent, ook voor dingen waar je geen enkele persoonlijke invloed op hebt gehad. Dat hoort bij deze baan. Aan de andere kant ervaar ik veel steun en krijg ik waardering vanuit de fractie, de raad en de samenleving.'

OVER NEES VAN WOLFSWINKEL

Nees van Wolfswinkel (1959) is geboren en getogen in Wageningen. ‘Toen wij in 1980 trouwplannen hadden, zochten we een woning. Maar in Wageningen waren de huizen wel 30% duurder dan in Opheusden. Dus hebben we een huis in Opheusden gekocht.’ Van Wolfswinkel was 39 jaar vertegenwoordiger. De meeste jaren verkocht hij verpakkingsmachines voor een Zwitsers bedrijf. Het echtpaar Van Wolfswinkel kreeg vijf kinderen.

Vanaf 1982, dus op z’n 23-ste, werd Nees van Wolfswinkel raadslid voor de SGP in de gemeente Kesteren. Daar stopte hij in 1995 mee, maar in 2006 werd hij, na aandringen van de partij, wederom raadslid, nu in de gemeente Nederbetuwe. In 2018 werd hij wethouder, de tweede SGP-wethouder in Nederbetuwe, naast Hans Keuken.

Wat trekt je aan in het wethouderschap? Wat is minder aantrekkelijk?

Nees: ‘Het wethouderschap vind ik nog steeds leuk om te doen. Je staat een beetje in de branding van de samenleving. Als ik iemand een vergunning geef waar hij om vraagt, dan ben ik de beste wethouder van het land. Maar als ik die vergunning op goede gronden weiger, dan heb ik het niet goed gedaan. Dat hoort bij het vak.

In de handel was ik gewend om vooruit te kijken. Als je een order niet kreeg, was dat jammer, maar je ging snel door naar de volgende klant. Maar in de politiek is het belangrijk om mensen met je mee te krijgen. Dat is soms wel een uitdaging voor mij, want ik wil graag snel doorpakken. Maar goed, dat is nu eenmaal inherent aan het wethouderschap.’

Wat ga je de komende tijd doen?

Nees: ‘Voor de komende raadsperiode ben ik weer kandidaat-wethouder voor SGP-Nederbetuwe. Op verzoek van het SGP-bestuur ben ik wederom lijsttrekker bij de verkiezingen in maart 2026. Gelukkig heb ik de gezondheid gekregen om dit te kunnen doen. En ik hoop de levensjaren ervoor te ontvangen, maar dat ligt in Gods hand.’